

УДК 330.3:614.2

О.А. Гончарук, здобувач вищої освіти

Л.М. Мельник, докт.екон.наук, професор

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ПОНЯТТЯ ПРОГРАМНО-ЦІЛЬОВОГО ПІДХОДУ ДО УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДОМ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

O. Honcharuk, higher education applicant

L. Melnyk, D.Sc. (Econ.), Professor

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

THE CONCEPT OF A PROGRAMME-TARGETED APPROACH TO THE MANAGEMENT OF A HEALTHCARE INSTITUTION IN THE CONTEXT OF THE DIGITALISATION OF THE ECONOMY

Програмно-цільовий підхід – це метод управління, який передбачає розробку, впровадження і моніторинг комплексних програм, спрямованих на досягнення конкретних стратегічних цілей організації, у т.ч. закладу охорони здоров'я (ЗОЗ). Він базується на інтеграції ресурсів, чіткому визначенні пріоритетів і застосуванні інструментів для оцінки ефективності діяльності.

Основні принципи програмно-цільового підходу до управління підприємством вважаються:

- цілеспрямованість, що передбачає формулювання чітких стратегічних і тактичних цілей та орієнтацію на досягнення конкретних результатів, таких як покращення якості медичних послуг, зростання задоволеності пацієнтів або оптимізація використання ресурсів;
- комплексність, тобто врахування всіх аспектів функціонування ЗОЗ: медичних, організаційних, фінансових, технологічних і кадрових, а також інтеграція з іншими програмами та ініціативами у сфері охорони здоров'я;
- програмність – управління реалізується через впровадження спеціально розроблених програм (наприклад, програма модернізації обладнання чи підвищення кваліфікації персоналу);
- ефективність, що зводиться до вимірювання результатів діяльності ЗОЗ відповідно до визначених показників (KPI);
- гнучкість і адаптивність, що забезпечує можливість коригування цілей і завдань у разі зміни умов або пріоритетів.

Програмно-цільовий підхід у закладах охорони здоров'я (ЗОЗ) в умовах цифрової економіки передбачає стратегічне управління через розробку і реалізацію цільових програм із використанням цифрових технологій. Це дозволяє ефективніше організувати медичні процеси, оптимізувати ресурси та забезпечити пацієнтам доступ до якісних і сучасних послуг.

Тенденції, що властиві для цифрової економіки, накладають свій відбиток на підходи до управління підприємствами відображені у таблиці 1.

Програмно-цільове управління закладом охорони здоров'я в умовах цифрової економіки є ефективним інструментом для досягнення стратегічних цілей через реалізацію конкретних програм і проєктів. Основні напрями такого управління включають:

- впровадження електронної медичної документації для підвищення прозорості та доступності медичних даних;
- цифрові послуги для пацієнтів, наприклад онлайн-запис на прийом, доступ до результатів аналізів через мобільні додатки;
- автоматизація внутрішніх процесів, що може включати управління кадровими ресурсами через ERP-системи, використання програм для моніторингу медичного

обладнання;

– розвиток телемедицини, тобто надання консультацій через відеозв'язок, використання мобільних додатків для моніторингу стану пацієнтів із хронічними захворюваннями;

– захист персональних даних пацієнтів і забезпечення безпеки інформаційних систем.

Таблиця 1

Тенденції цифрової економіки	
	Приклад
Інтеграція цифрових технологій	– використання електронних систем для збору, обробки та аналізу даних; – автоматизація адміністративних і клінічних процесів; – впровадження телемедицини для забезпечення доступу до послуг у віддалених регіонах.
Орієнтація на дані (Data-Driven Management)	– прийняття управлінських рішень на основі аналізу великих даних (Big Data); – моніторинг ефективності програм через цифрові інструменти.
Гнучкість і адаптивність	– швидке коригування програм залежно від змін у внутрішньому та зовнішньому середовищі; – можливість масштабування програм для різних рівнів ЗОЗ.
Персоналізація	– орієнтація на індивідуальні потреби пацієнтів через використання цифрових профілів, електронних медичних записів (ЕМЗ) та індивідуальних планів лікування.

Програмно-цільовий підхід до управління закладом охорони здоров'я в умовах цифрової економіки має низку переваг, які сприяють підвищенню ефективності, якості та доступності медичних послуг. Сюди можна віднести: фокус на досягненні конкретних, вимірюваних цілей і результатів, а не лише на виконанні окремих завдань; забезпечення взаємопов'язаності між усіма рівнями управління: стратегічним, тактичним і операційним; інтеграція цифрових інструментів та технологій у єдину систему, що дозволяє зменшити дублювання процесів і підвищити ефективність; оптимізація використання ресурсів завдяки автоматизації процесів (фінансових, адміністративних, клінічних); зменшення бюрократичного навантаження за рахунок цифровізації документообігу; використання цифрових інструментів для персоналізації медичних послуг (телемедицина, мобільні додатки); забезпечення доступності послуг для пацієнтів навіть у віддалених регіонах; зменшення ризику корупції завдяки прозорості фінансових операцій і закупівель через електронні платформи; зменшення витрат на паперовий документообіг та рутинні процеси завдяки цифровізації та інше.

Загалом можна чітко стверджувати, що програмно-цільовий підхід у поєднанні з цифровими технологіями допомагає закладам охорони здоров'я працювати більш ефективно, прозоро та орієнтовано на потреби пацієнтів.

Література

1. Сафонов Ю. М., Борщ В. І. Стратегічний менеджмент закладів охорони здоров'я: загальні принципи та особливості застосування в галузі охорони здоров'я України // Актуальні проблеми економіки. 2019. №8 (218). С. 62-69.

2. Стефанишин Л. С. Теоретико-методичні основи стратегічного управління закладом охорони здоров'я. URL: http://market-infr.od.ua/journals/2019/30_2019_ukr/14.pdf.